

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7936/2022
30.06.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА, ББ и ВВ, сви из ..., које све заступа Александар Обрадовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво из Београда, ради заштите од дискриминације, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7293/20 од 04.03.2021. године, у седници већа одржаној дана 30.06.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 7293/20 од 04.03.2021. године и пресуда Вишег суда у Београду П 896/18 од 08.06.2020. године у односу на тужиоца АА.

ОДБАЦУЈЕ СЕ тужба тужиоца АА из ..., поднета 24.05.2018. године, као пресуђена ствар.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац АА из ... да туженој Република Србија, Министарство одбране, накнади трошкове парничног поступка у износу од 30.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 896/18 од 08.06.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца АА и ВВ и утврђено је да је Закључком Владе тужене бр. 401-161/2008-1 од 17.01.2008. године, којим су дозвољена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина: Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље, повређено начело једнаких права и обавеза и извршена дискриминација на основу места пребивалишта именованих тужилаца који нису наведени у Закључку. Одбијен је као неоснован захтев тужиоца ББ којим је тражено да се утврди да је наведеним Закључком повређено начело једнаких права и обавеза и извршена дискриминација на основу места пребивалишта овог тужиоца. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима АА и ВВ накнади трошкове поступка у износу од 67.200,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужилаца за исплату законске затезне камате на износ трошкова поступка у преосталом делу, за период од 08.06.2020. године, до дана извршности пресуде. Ставом

петим изреке, обавезан је тужилац ББ да туженој накнади трошкове поступка у износу од 6.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7293/20 од 04.03.2021. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужилаца ББ и тужене и потврђена је првостепена пресуда, садржана у делу става првог изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиоца АА, као и у ставовима другом, трећем и петом изреке. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7293/20 од 04.03.2021. године, у делу који се односи на тужиоца АА у погледу одлуке о главној ствари и трошковима парничног поступка, тужена је изјавила ревизију због битне повреда одредаба парничног поступка.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци АА и ВВ су као ратни војни резервисти мобилисани ради учествовања у рату на територији РС 1999. године, и то тужилац АА у периоду од 24.03.1999. године до 12.06.1999. године. Ови тужиоци су у тужби навели да је по окончању ратних сукоба држава била у обавези да војним резервистима који су учествовали у рату, исплати дневнице које резервистима нису исплаћиване за време трајања ратних сукоба. Истакли су да је након вишегодишњег преговора Влада Републике Србије, са штрајкачким одборима ратних војних резервиста са југа Србије, дана 11.01.2018. године закључила Споразум, којим је регулисана исплата „социјалне помоћи“ ратним војним резервистима. Након закључења наведеног Споразума, Влада Републике Србије је дана 17.01.2018. године донела Закључак бр. 401-161/2008-1 којим је прихваћена информација о потреби обезбеђења средстава остварених у поступку приватизације за исплату помоћи неразвијеним општинама и уплати у шест месечних рата на рачуне седам неразвијених општина и то: Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље. Чланом 4. Закључка одређено је да ће критеријуме за расподелу социјалне помоћи из тачке 2. Закључка сачинити заједничка Комисија састављена од представника локалне самоуправе и Штрајкачког одбора ратних војних резервиста, а тачком 5. Закључка је установљено да ће право на добијање новчане помоћи стећи сваки ратни војни резервиста који има пребивалиште на територији седам неразвијених општина, а који достави правноснажну пресуду на основу одрицања од тужбеног захтева пред надлежним судовима против Републике Србије, ради исплате накнаде, као и писану изјаву да нема даљих потраживања по овом основу према Републици Србији. Доношењем спорног Закључка бр. 401-161/2008-1 од 17.01.2018. године, тужена је поступила противно члану 21. Устава Републике Србије, јер је на тај начин повређено начело једнаких права и обавеза и извршена дискриминација на основу пребивалишта према тужиоцу, с обзиром да је ратним војним резервистима који имају пребивалиште на територији седам општина на југу Србије, тужена исплатила ратне дневнице које им је Република Србија дуговала на основу учествовања у рату 1999. године, а не врсту социјалне помоћи. Предложили су да суд донесе пресуду којом ће се утврдити да је

Закључком Владе Републике Србије бр. 401-161/2008-1 од 17.01.2018. године којим су дозвољена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина, тужена повредила начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација на основу места пребивалишта тужилаца, као ратних војних резервиста – учесника рата 1999. године, а који нису наведени у Закључку Владе Републике Србије бр. 401-161/2008-1 од 17.01.2008. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев и утврдили да је тужена наведеним Закључком Владе Републике Србије, повредила начело једнаких права и обавеза тужилаца АА и ВВ, чиме је извршила дискриминацију, на основу места пребивалишта наведених тужилаца, као ратних војних резервиста – учесника рата 1999. године, на тај начин што нису наведени у Закључку Владе Републике Србије бр. 401-161/2008-1 од 17.01.2008. године. Одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца ББ из ... .

Другостепени суд је потврдио првостепену пресуду и одбио, као неосновану, жалбу тужене којом је указано на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 10. ЗПП, с обзиром да је првостепеном пресудом одлучено о захтеву тужиоца АА о коме је раније правноснажно пресуђено пресудом истог суда П 8720/18 од 12.10.2018. године, која је донета у поступку међу истим странкама у погледу истог захтева. Такође, тужена је у жалби предложила да су изврши увид у списе првостепеног суда П 8720/18.

Другостепени суд је одбио као неосновану жалбу сматрајући да је тужена пропустила да истовремено, сагласно одредби члана 372. став 1. ЗПП, учини вероватним да без своје кривице није могла да изнесе ову нову чињеницу и предложи извођење доказа увидом у списе предмета првостепеног суда, до доношења одлуке о постављеном тужбеном захтеву, а што је у датим околностима била дужна да учини.

Осим тога, другостепени суд је оценио да се, сагласно одредби члана 372. став 1. ЗПП, не може довести у сумњу законитост и правилност првостепене пресуде у односу на тужиоца АА, с обзиром да се из жалбених навода не може закључити да је управо тужилац исто лице по чијем захтеву је одлучено пресудом тог суда П 8720/18 од 12.10.2018. године, да не постоје други подаци који би несумњиво указали да се ради о истом лицу, да тужба од 17.01.2018. године садржи адресу пребивалишта тужиоца, а да је у прилогу достављена копија војне књижице у којој је наведено име оца и датум рођења овог тужиоца, при чему је наведена тужба са свим прилозима достављена туженој 26.01.2018. године. На основу наведеног, другостепени суд закључује да жалба тужене не садржи ни један идентификациони податак који би говорио у прилог истоветности тужиоца у овој и парници вођеној у предмету П 8720/18.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила ревизију, која је заједно са списима предмета достављена Врховном касационом суду. У поступку претходног испитивања предмета, Врховни касациони суд је донео решење Рев 6335/21 од 23.12.2021. године, којим су враћени списи П 896/18 Вишем суду у Београду, преко Апелационог суда у Београду, ради допуне поступка, уз образложење да се у конкретној ситуацији ревизијом указује да је између тужиоца АА и тужене у

погледу истог захтева вођена парница и да је било потребно да суд спроведе извиђајне радње ради провере постојања повреде поступка. Ради наведеног, наложено је здруживање списка Вишег суда у Београду П 8720/18, у циљу испитавања идентитета странака, што је у даљем и учињено.

Одредбом члана 374. став 1. ЗПП, прописано је да битна повреда одредаба парничног поступка постоји ако суд у току поступка није применио или је неправилно применио одредбу овог Закона, а то је било или је могло бити од утицаја на доношење законите и правилне пресуде, а чланом 374. став 2. тачка 10. прописано је да битна повреда одредаба постоји уколико је одлучено о захтеву о коме је раније правноснажно пресуђено или о коме је раније закључено судско поравнање.

Одредбом члана 359. став 2. истог закона, прописано је да суд током целог поступка по службеној дужности пази да ли је ствар правноснажно пресуђена и ако утврди да је парница покренута о захтеву о коме је већ правноснажно одлучено, одбациће тужбу.

Увидом у здружене списе Вишег суда у Београду П 8720/18, Врховни касациони суд је нашао да је основан приговор правноснажно пресуђене ствари, јер је између тужиоца АА и тужене у погледу истог тужбеног захтева већ правноснажно окончан парнични поступак, с обзиром да је управо тужилац исто лице по чијем захтеву је одлучено пресудом тог суда П 8720/18 од 12.10.2018. године, тј. да у конкретном случају постоји идентитет странака, тужбеног захтева и чињеничног основа.

Из наведеног произлази да је у поступку пред првостепеним и другостепеним судом учињена битна повреда одредабе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 10. ЗПП, ради чега је на основу члана 415. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд одлучио као у изреци.

Сагласно члану 165. став 2. у вези чл. 153, 154, 163 и 165. ЗПП, туженој припада право на накнаду трошкова поступка на име састава жалбе у износу од 12.000,00 динара и састава ревизије у износу од 18.000,00 динара, у укупном износу од 30.000,00 динара.

**Председник већа- судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**